

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1754 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 29ης Σεπτεμβρίου 2016

για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601 για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 78 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Βάσει του άρθρου 78 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συμβούλιο εξέδωσε δύο αποφάσεις για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας. Δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου ⁽²⁾, 40 000 αιτούντες διεθνή προστασία προβλέπεται να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα στα άλλα κράτη μέλη. Δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601 του Συμβουλίου ⁽³⁾, 120 000 αιτούντες διεθνή προστασία προβλέπεται να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα σε άλλα κράτη μέλη.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, από τις 26 Σεπτεμβρίου 2016, 54 000 αιτούντες προβλέπεται να μετεγκατασταθούν από την Ιταλία και την Ελλάδα στο έδαφος άλλων κρατών μελών εκτός εάν, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της εν λόγω απόφασης, η Επιτροπή υποβάλει πρόταση μέχρι την εν λόγω ημερομηνία να κατανεμηθούν σε συγκεκριμένο δικαιούχο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κατάσταση έκτακτης ανάγκης που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια εισροή προσώπων.
- (3) Το άρθρο 1 παράγραφος 2 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601 προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει να διατηρεί υπό συνεχή εξέταση την κατάσταση όσον αφορά τη μαζική εισροή υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την τροποποίηση της εν λόγω απόφασης ώστε να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της κατάστασης που επικρατεί επιτόπου και ο αντίκτυπος της στον μηχανισμό μετεγκατάστασης, καθώς και η εξέλιξη της πίεσης στα κράτη μέλη, ιδίως στα κράτη μέλη πρώτης γραμμής.
- (4) Επιδιώκοντας τον τερματισμό της παράνομης μετανάστευσης από την Τουρκία προς την ΕΕ, στις 18 Μαρτίου 2016 ⁽⁴⁾ η ΕΕ και η Τουρκία συμφώνησαν επί ορισμένων σημείων δράσης, μεταξύ των οποίων και ότι, για κάθε Σύρο που θα γίνεται εκ νέου δεκτός στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ένας άλλος Σύρος θα επανεγκαθίσταται από την Τουρκία στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δεσμεύσεων. Η επανεγκατάσταση στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού θα υλοποιηθεί, καταρχάς, με τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των συμπερασμάτων των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου στις 20 Ιουλίου 2015. Οι τυχόν περαιτέρω ανάγκες επανεγκατάστασης πρόκειται να υλοποιούνται μέσω παρόμοιου εθελοντικού διακανονισμού έως ανώτατου ορίου 54 000 πρόσθετων ατόμων, ώστε τυχόν δεσμεύσεις μετεγκατάστασης που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του εν λόγω διακανονισμού να συμψηφίζονται με μη διατεθείσες κατά την απόφαση (ΕΕ) 2015/1601 θέσεις.

⁽¹⁾ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1523 του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας (ΕΕ L 239 της 15.9.2015, σ. 146).

⁽³⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/1601 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 80).

⁽⁴⁾ Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016.

- (5) Η επανεγκατάσταση, η εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους ή άλλες μορφές νόμιμης εισδοχής από την Τουρκία στο πλαίσιο εθνικών και πολυμερών προγραμμάτων αναμένεται να αμβλύνουν τη μεταναστευτική πίεση στα κράτη μέλη που είναι δικαιούχοι μετεγκατάστασης δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, παρέχοντας νόμιμη και ασφαλή διαδρομή για την είσοδο στην Ένωση και αποτρέποντας παράνομες εισόδους. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες αλληλεγγύης των κρατών μελών, που συνίστανται στην οικειοθελή εισδοχή στο έδαφός τους Σύρων υπηκόων που βρίσκονται στην Τουρκία και οι οποίοι χρήζουν σαφώς διεθνούς προστασίας, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όσον αφορά τους 54 000 αιτούντες διεθνή προστασία που προαναφέρονται. Ο αριθμός των προσώπων που ένα κράτος μέλος δέχεται με τον τρόπο αυτό από την Τουρκία θα πρέπει να αφαιρείται από τον αριθμό των ατόμων που προβλέπεται να μετεγκατασταθούν στο εν λόγω κράτος μέλος δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601 όσον αφορά τους εν λόγω 54 000 αιτούντες.
- (6) Οι μηχανισμοί εισδοχής μπορεί να περιλαμβάνουν την επανεγκατάσταση, την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους ή άλλες νόμιμες οδούς για την εισδοχή Σύρων υπηκόων ευρισκόμενων στην Τουρκία που χρήζουν σαφώς διεθνούς προστασίας, όπως τα προγράμματα θεώρησης για ανθρωπιστικούς λόγους, η μεταφορά για ανθρωπιστικούς λόγους, τα προγράμματα επανένωσης οικογενειών, τα συστήματα ιδιωτικής χορηγίας, τα προγράμματα υποτροφιών, τα συστήματα κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και άλλα.
- (7) Οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του προγράμματος επανεγκατάστασης που συμφωνήθηκε στα συμπεράσματα των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2015, δεν θα πρέπει να επηρεάζονται από την παρούσα απόφαση και δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601. Ως εκ τούτου, κράτος μέλος που αποφασίζει να τηρήσει τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, δεχόμενο Σύρους ευρισκόμενους στην Τουρκία μέσω επανεγκατάστασης, δεν θα πρέπει να θεωρήσει ότι η εν λόγω προσπάθεια αποτελεί μέρος της δέσμευσης που ανέλαβε δυνάμει του προγράμματος επανεγκατάστασης της 20ής Ιουλίου 2015.
- (8) Για να διασφαλιστεί η σωστή παρακολούθηση της κατάστασης, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει, εφόσον επιλέξει αυτήν τη δυνατότητα, να υποβάλλει μηνιαίες εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με τους ευρισκόμενους στην Τουρκία Σύρους που έγιναν δεκτοί στην επικράτεια του κάνοντας χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παρούσα τροποποίηση, προσδιορίζοντας το εθνικό ή πολυμερές πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου έγιναν δεκτοί, καθώς και τη μορφή της νόμιμης εισδοχής.
- (9) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, εξαιτίας της κλίμακας και των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (10) Η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (11) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (12) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη των άρθρων 4 και 4α του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (13) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (14) Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 4 της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Σε σχέση με τη μετεγκατάσταση αιτούντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να ανταποκριθούν στην υποχρέωσή τους δεχόμενα στο έδαφός τους Σύρους υπηκόους ευρισκόμενους στην Τουρκία στο πλαίσιο εθνικού ή πολυμερούς προγράμματος νόμιμης εισδοχής για πρόσωπα που χρήζουν σαφώς διεθνούς προστασίας, πλην του προγράμματος επανεγκατάστασης που αποτέλεσε το αντικείμενο των συμπερασμάτων των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνεληθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 2015. Ο αριθμός των ατόμων που γίνονται δεκτά κατ' αυτόν τον τρόπο από κράτος μέλος επιφέρει αντίστοιχη μείωση της υποχρέωσης του οικείου κράτους μέλους.

Το άρθρο 10 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, για κάθε τέτοια νόμιμη εισδοχή η οποία επιφέρει μείωση της υποχρέωσης μετεγκατάστασης.

Τα κράτη μέλη που επιλέγουν τη δυνατότητα που προβλέπει η παρούσα παράγραφος υποβάλλουν μηνιαία αναφορά στην Επιτροπή σχετικά με τον αριθμό των προσώπων που έγιναν νομίμως δεκτά για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, αναφέροντας το είδος του προγράμματος υπό το οποίο πραγματοποιήθηκε η εισδοχή και τον τύπο της νόμιμης εισδοχής που χρησιμοποιήθηκε.».

Άρθρο 2

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται μέχρι τις 26 Σεπτεμβρίου 2017.
3. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα τα οποία, για τους σκοπούς του άρθρου 4 παράγραφος 3α της απόφασης (ΕΕ) 2015/1601, τα κράτη μέλη τα έχουν δεχτεί από το έδαφος της Τουρκίας από την 1η Μαΐου 2016.

Βρυξέλλες, 29 Σεπτεμβρίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
P. ŽIGA